

Motion till riksdagen 2017/18:4106

av **Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD)**

med anledning av prop. 2017/18:179 En sammanhållen politik för Sveriges landsbygder – för ett Sverige som håller ihop

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna och utveckla valfrihet och mångfald av aktörer inom välfärdssektorn för att stärka den offentliga servicen på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta fjärrundervisning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Statens kulturråd i uppgift att stärka de nationella institutionernas arbete över hela Sverige och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förändra Lantmäteriet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa krav på att alla myndigheter sätter en tydlig tidsgräns för handläggningstider, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om reformering av strandskyddet och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra tillämpningen av riksintressen så att kommunernas möjlighet att utveckla sin attraktivitet stärks och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge rätt förutsättningar i form av regelverk och myndigheternas tillämpning och bemötande för att de enskilda vägar som får statsbidrag ska ha en bra standard, rätt sträckning, god bärighet och erforderlig vinterväghållning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de olika fibernäten i statlig ägo ska tillgängliggöras för marknaden och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att de hushåll som kommer att mista sin tillgång till kopparnätet erbjuds likvärdiga alternativ innan kopparnätet kopplas bort, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska regelkrånglet och stärka äganderätten i syfte att öka konkurrenskraften inom de gröna näringarna och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Allianspartierna vill se ett Sverige där alla ska kunna leva och förverkliga sina drömmar oavsett var man bor. För detta krävs att politiken ger förutsättningar för både företag och människor att blomstra. Vi ser att små och medelstora företag spelar en nyckelroll i att skapa utveckling och fler arbetstillfällen i hela landet. Därför behöver det bli enklare och billigare att anställa samtidigt som jobbhämmande åtgärder såsom skatter och avgifter minskar. Allianspartierna ser därför med oro på hur den rödgröna regeringen försämrar förutsättningarna för att bo och verka på landsbygden. Det handlar exempelvis om höjda skatter och avgifter. Trots den övergripande målsättningen i propositionen, bortser regeringen från Landsbygdskommitténs uppmaning att ta landsbygdens förutsättningar i bättre beaktande när nya skatter på avstånd ska införas. Regeringen har återigen flaggat för en skatt på avstånd, den s.k. kilometerskatten, vilket är grovt missriktat i ett land som Sverige. Den 1 april 2018 införde regeringen även en flygskatt med liten miljöstyrande effekt men med potentiellt stor påverkan på näringsliv och människor på landsbygden. Som kompensation försöker regeringen plåstra om de allt djupare landsbygdssåren med olika s.k. satsningar som bara är ett uttryck för att man tar med ena handen och ger med den andra. Detta blir också tydligt i regeringens landsbygdproposition där riksdagen enbart fattar beslut om ett övergripande mål för landsbygden, men där det i övrigt bara handlar om bedömningar och intentioner som skjuts på framtiden. Det landsbygden behöver är reformer för mer företagande, mindre regelkrångel och mer frihet. Nu.

Möjlighet att bo, leva och verka i hela landet

En mångfald av olika aktörer inom välfärdssektorn skapar möjligheter när kommunens byskola eller regionens vårdcentral hotas av nedläggning eller har lagts ned. Företag och civilsamhället har ofta förmåga och vilja att ta över och driva vidare, och inte sällan med en bredare service. Därför menar allianspartierna att det är oerhört viktigt att slå vakt om möjligheten att driva skola, vård och omsorg i olika driftsformer. För Alliansen är det viktigt att fokus ska vara på att leverera offentlig service med likvärdig kvalitet i hela landet och att all verksamhet – oaktat om den är kommunal, regional, statlig eller privat – ska drivas med tydliga kriterier för en god kvalitet samt att en kontinuerlig uppföljning görs.

En svaghet i regeringens proposition är satsningen på fjärrundervisning. För Alliansen är det viktigt att denna inte bara kommer kommuner till del, utan även enskilda huvudmän. Alliansen vill se en modern och framtidsinriktad skola. Vi har inte råd att stjälpa bra och nödvändig verksamhet som redan finns på plats. Därför anser vi

att möjligheterna till fjärrundervisning bör utvidgas till fler relevanta ämnen, inte bara moderna språk och modersmålsundervisning, och ser positivt på den försöksverksamhet med fjärrundervisning som pågår just nu. Som en logisk följd av detta anser vi även att fjärrundervisning på entreprenad bör utvidgas till fler relevanta ämnen som lämpar sig för fjärrundervisning, och då främst teoretiska ämnen som bedrivs genom undervisning i ett klassrum.

Den rödgröna regeringen har höjt momsens på biografbesök, vilket har varit ett hårt slag för många biografier på landsbygden. Samtidigt har regeringen gjort de statliga museerna kostnadsfria för besökarna. De statliga museerna ligger dock till övervägande del i storstäderna och de stora universitetsstäderna. Dessa viktiga kulturinstitutioner betalas av alla, även människor på landsbygden och i glesbygd, via skattsedeln och bör följaktligen komma oss alla till godo. Alliansen vill därför att Statens kulturråd ska få i uppgift att utreda hur dessa institutioners verksamhet bättre ska kunna nå ut över landet.

Minskat regelkrångel

En politik för framtidens landsbygder måste bidra till att stärka förtroendet för det offentliga genom myndigheter som agerar med medborgarens och inte statens bästa för ögonen. Att människor på landsbygden känner sig övergivna av staten eller upplever att myndigheterna motarbetar dem är ett stort misslyckande för politiken. Det måste vara tydligt för alla att myndigheterna och staten finns för medborgaren och vårt gemensamma bästa och inte tvärtom.

För ett stort antal verksamheter och för hela samhällsbyggnadsprocessen är Lantmäteriets insatser mycket avgörande. Bostadsbyggandet kräver bildande av nya fastigheter. Landsbygdens näringsliv gör affärer där fastighetsreglering och avstyckning är avgörande för etablering av nya företag och utveckling av företag. Under många år har Lantmäteriet haft stora problem med långa handläggningstider. Trots tillgång till ny teknik är väntetider och handläggningstider ett mycket stort problem för många som avser att utveckla sina företag och sina fastigheter. Alliansen vill att Lantmäteriets verksamhet ställs under en allmän översyn i syfte att undersöka hur marknadens samlade kompetens inom mätning, fastighetsjuridik och fastighetsvärdering kan bli tillgänglig. Det skulle främja en ökad tillgänglighet till lantmäteriservice, snabbare plangenomförande, effektivare markanvändning och nya växande företag inom lantmäteriområdet.

Även i andra kontakter med myndigheter upplever många företagare inte minst på landsbygden att regelverken fortsatt är krångliga och att mycket tid går åt till administration och även för handläggningstider. Det kan vara såväl ett konkurrenskraftsproblem som en tröskel för företag att starta eller växa. Därför vill vi att alla myndigheter sätter en tydlig tidsgräns för handläggningstider.

Sveriges landsbygder måste få möjlighet att utvecklas för att hela Sverige ska leva. Ett sätt att möjliggöra för landsbygderna att växa av egen kraft är genom att öka möjligheten att bygga i attraktiva strandnära lägen. I regeringens direktiv till den parlamentariska landsbygdskommittén stod uttryckligen att strandskyddet inte fick beröras. Kommittén konstaterade dock att strandskyddsregelverken var ett problem för landsbygdens utveckling, och lade ändå ett förslag om att säkerställa ett fungerande strandskyddsregelverk. Trots kommitténs förslag har regeringen fortsatt ducka i frågan, och gör inte ens en bedömning kring strandskyddet i sin proposition. Allianspartierna menar att det är dags att regeringen tar strandskyddsproblematiken på allvar. I Sverige

finns hela 38 600 mil kust och stränder, och vi är övertygade om att det går att forma ett mer flexibelt, decentraliserat och ändamålsenligt strandskydd med ökade möjligheter att bygga i attraktiva lägen. Vi vill därför att strandskyddet förändras och görs mer flexibelt för att underlätta byggande i strandnära lägen och därmed förbättra förutsättningarna för boende, jordbruksnäringarnas utveckling, verksamheter i skärgården samt för annan näringsverksamhet.

Den parlamentariska landsbygdskommittén pekar även på riksintressen som ett problem vid utveckling på landsbygden och förordar att antalet riksintressen ska begränsas och preciseras. I regeringens proposition görs dock bedömningen att det ska göras en återkommande aktualitetsbedömning. Detta behövs också då riksintressen i dag inte har något förfalldatum. Allianspartierna anser, i likhet med den parlamentariska landsbygdskommittén, att en samlad begränsning och precisering av riksintressena behövs och att tillämpningen av riksintressen ska förändras.

Infrastruktur

En väl fungerande infrastruktur är en grundläggande förutsättning för en levande landsbygd. De enskilda vägarna är en viktig del i detta. Det är de enskilda vägarna som möjliggör att 1 miljon människor dagligen kan påbörja och avsluta sin resa till jobb och hem. Enskilda vägar är även en viktig förutsättning för råvarutransporter. Många tunga transporter för både jord- och skogsbruk går på enskilda vägar. Alliansen medverkade i regeringsställning till ett kraftigt ökat stöd till de enskilda vägarna och anser fortsatt att de enskilda vägarna är av stor vikt. Det finmaskiga vägnätet måste ha en hållbar och bra standard för bärighet, och väghållningen måste fungera året runt. Staten bör fortsättningsvis ta ett ekonomiskt ansvar för att upprätthålla en god standard på det enskilda vägnätet, och myndigheternas tillämpning av regelverken bör syfta till att underlätta för underhåll och reinvestering av dessa vägar.

I ett alltmer digitaliserat samhälle är tillgången till uppkoppling central för att samhället ska fungera. Alliansen ser den digitala infrastrukturen som det femte transportslaget bredvid väg, järnväg, flyg och sjöfart. Goda uppkopplingsmöjligheter är en förutsättning för att det ska gå att bo och arbeta i hela Sverige. Alliansregeringen gjorde stora satsningar på bredband inom ramen för Landsbygdsprogrammet, och arbetet med att förbättra bredbandstäckningen måste fortsätta.

Kapaciteten i datanäten blir en allt större utmaning när nya tjänster tillkommer och vi blir alltmer uppkopplade med ständigt höjda krav på hög hastighet. Landsbygds-kommittén pekar på behovet av att bättre samordna statens digitala infrastruktur. Regeringen anger i propositionen att beredning pågår. Allianspartierna anser att detta är viktigt, och anser att den digitala infrastrukturen ska samordnas bättre. Trafikverket såväl som Svenska kraftnät samt ytterligare ett antal statliga aktörer har fiberoptiska nätverk som sträcker sig över Sverige. Delar av dessa fibernät är i dagsläget inte fullt utnyttjade, vilket innebär att redan befintliga anläggningar skulle kunna bidra till att uppnå målet om tillgång till bredband. Utöver detta skulle det kunna skapas en mer driftssäker nätverksstruktur om lämpliga delar av dessa fibernät sammankopplades. Därmed bör de olika fibernäten i statlig ägo tillgängliggöras för marknaden. Det är dock centralt att nationella säkerhetsintressen ska beaktas i processen.

I takt med att kopparnätet stängs av i allt fler delar av landet behöver likvärdiga alternativ till kopparnätet tillgodogöras de hushåll som drabbas. Alliansen vill se över möjligheterna att ansvariga aktörer ska erbjuda ett likvärdigt alternativ till kopparnätet

innan detsamma kopplas bort. Därmed säkerställs att den digitala tillgängligheten i hela landet inte försämras när kopparnätet försvinner.

Företagande

Det är starka och ekonomiskt hållbara företag som är landsbygdernas ryggrad. Därför måste förutsättningarna för ett starkt och konkurrenskraftigt näringsliv på landsbygden tillgodoses genom förbättrade villkor för företagare och en stark äganderätt värnas. Jobb skapas av företag som växer och anställer. Fler jobb i växande företag betyder ökade skatteintäkter, vilket i sin tur finansierar vår gemensamma välfärd. För att möta framtidens utmaningar behövs en ambitiös politik för företagande, entreprenörskap och innovationer. Tyvärr har vi under den nuvarande rödgröna regeringen sett kraftigt höjda skatter på jobb och företagande, vilket är ett direkt hot mot landsbygdernas utveckling. Höjda skatter på jobb och företagande gynnar inte tillväxt och företagande, oavsett var i landet företagen befinner sig.

Produkter från skogen, jorden och vattnet är basen för mycket av såväl primärproduktion som besöksnäring och förädlingsindustrin på landsbygden. En ledstjärna för arbetet är att det behövs generella lättnader för att driva företag, inte minst inom de gröna och blå näringsgrenarna. I en värld som möter stora klimatutmaningar ser vi att de gröna och blå näringarna kommer att spela en oerhört viktig roll, och därför måste dessa ges goda förutsättningar och stärkt konkurrenskraft.

Livsmedelsproduktionen är en sektor med stor geografisk spridning, vilket visar att branschen kan bidra till att skapa arbetstillfällen i hela landet. För att det ska vara möjligt, måste konkurrenskraften stärkas i grunden. Vi ser även med oro på hur synen på äganderätten förändrats inom politik och i myndighetsutövande. För oss i Alliansen är äganderätten en grundmurad rättighet och en vägledande princip. Ägande, ansvar och befogenheter går hand i hand. Det man äger vårdar man också. Därför anser vi att den svenska skogen även fortsatt bör vårdas enligt principen ”frihet under ansvar”. Att värna skogsägares äganderätt är en viktig del i att de kan ta det ansvar för att skydda värdefulla miljöer som också förväntas av dem.

Lars Hjälmered (M)

Maria Malmer Stenergard (M)

Kristina Yngwe (C)

Lars Tysklind (L)

Magnus Oscarsson (KD)

Helena Lindahl (C)

Said Abdu (L)

Penilla Gunther (KD)